

el carrer

periodic català d'esquerra

anios)
Carrer de
va de los

ora inútil una sola gota de sang que es
és per Catalunya si amb la seva llibertat
ica no es garantia la llibertat social.

Francesc MACIÀ

10 cèntims

Redacció i administració:
Sant Gregori, 8, baixos

Any 1

Vilanova i Geltrú, 16 novembre 1930

Núm. 1

Dels articles publicats amb o sense sig-
natura en són responsables llurs autors

Per una publicació d'esquerra a Vilanova

el carrer... aquest és entre tots els noms que han desfilat en el nostre concurs. el més addient a les circumstàncies per les quals travessa avui la situació espanyola; és per això que no hem dubtat en escollir-lo.

el carrer... és el lloc on ens coneixèrem tots els que fem aquesta fulla quan d'in-fants, i

el carrer... ha sigut on ens hem tornat a trobar. avui que ja la nostra joventut ens fa pensar en el demà.

el carrer... els que el fem no estem imbuïts de cap fòbia, tan sols un desig ens ha unit a tots, pertanyents a diferents sectors polítics i socials, la necessitat de conquerir aquest mínim de llibertats indispensables que necessita tot poble per a posar-se en marxa.

el carrer... els que l'hem convertit en fulla quinquenal som un aplec de joves, els quals les nostres ànsies i anhels en el seu mig hi han crescut i creiem que una bona part d'elles tan sols en ell poden conquerir-se.

El definir-vos que tan necessari és en aquests moments, ho farem avui veladament, doncs preferim que les nostres actuacions en siguin les seves definicions, les quals mantegades diuen més que qualsevol programa.

el carrer... els que el fem, som catalanistes, però no del catalanisme d'aparapunta i barretina, d'aquell catalanisme tan focklòric, sinó del catalanisme integral; el nostre crit de Visca Catalunya va aparellat amb el de mori la burgesia catalana.

el carrer... els que el fem, som internacionalistes, essent un motiu més perquè hem escollit aquest bell nom, doncs de carrers n'hi ha per tot i per tot arreu.

El nostre internacionalisme no és, però, a ultrança, sinó que va agermanat al d'aquestes masses proletàries anònimes que lluiten a tot el món per as olir un règim on no sigui possible l'explotació econòmica a la qual avui estem sotmesos.

el carrer... saluda, a l'ensems que hi vol donar el seu ajut, a aquests valents proletaris que sostenen les vagues amb aquestes empreses que es diuen «Griff» i Sas.

el carrer... sortirà cada número avalat d'alguna que altra signatura de la capital.

el carrer... però està a disposició de tots aquells que per ell hi transiten i estiguin imbuïts de les nostres falleres per protestar de qualsevol atropell de que siguin víctimes.

el carrer... a l'ensems que fulla de combat vol ésser el gresol on es forgin les noves tendències ideològiques.

Al primer número

El nostre intent en veure la llum pública és omplernar un buit que considerem dintre la política vilatana d'esquerra. No venim com mantegades succeix en periòdics locals, a insultar grollera-ment a qui professa un ideari diferent al nostre, ja que no és pas insultant personalment com es consegueix un objectiu determinat, ni tampoc porta cap finalitat pràctica en pro de la causa que hom pretèn defensar.

Quedin tranquil·les les publicacions vilatanes que fins ara s'havien dedicat, per creure-ho encertat, a atacar insultant; i si per mitjà de qualsevol portaveu se'ns ataqués (considerem dintre els personalismes), el nostre despreci olímpic faria que s'acallés tota polèmica que pogués suscitar-se entre qualque defensor del «pur» ideal i per tant sabem po-

sar-nos a l'alçada necessària que a un periòdic de lluita li és exigit per les actuals circumstàncies.

Avui tota la part d'esquerra té un enemic comú, al qual s'ha de vèncer; és necessari que el venci, que s'elimini per sempre més aquest sistema de governar anti-democràtic reservat a un llinatge. És necessari, doncs, per a vèncer aquest règim, que tots els que ens sentim la nostra dignitat de ciutadans lliberals i demòcrates ens apleguem al moment de-

Hi han catalanistes als Consistoris i en canvi el nostre il·lustre compatriota En Francesc Macià és a l'exili.

Amb franquesa hem de dir que no ho comprenem.

El nostre esperit

En aparèixer el carrer, periòdic del poble, que surt a la llum donada per una joventut que, com la vida i el pensar, formen mosaic; la primera és la plasmació de la matèria amb tota la seva força de conjunt, i el pensar és la ciència de totes aquestes forces. Hom comprendrà que el nostre desig és voler el carrer net i sà, escombrant les infeccions perquè no ens portin cap malura; el volem ample d'espai, ple de claror, de lluita i d'amor; que sigui transitable per tots, fent bon ús de la llibertat que ens pertany i adquirir la que ens manca, que, partint del seu punt, volti el món i torni altre cop al seu lloc de sortida. Aquest és el pas que desitgem: recollir totes les brises i les realitats que per ell trobi per a assaborir-les i saber el restat que tenen.

Res us faci por; la varietat justifica davant l'opinió el bo i el dolent, per lograr fer desaparèixer la misèria humana d'un poble escanyat d'una pobleja històrica per les ferides punyents del domini d'una falsa conservació. Nosaltres no estem uniformats ni portem motllo; som un replec de classe que sota els plecs de la nostra senyera i a les planes d'el carrer deixem el marge corresponent on tothom s'hi pugui manifestar amb les seves apreciacions, si no són escabellades, exposició de principis perquè ho segueixi els que creguin més convenients i despreciarem les polèmiques mal enfocades. Cada u pot jutjar i obrar al seu lliure albir i per tant salutem a tots els homes que lluitin defensant els interessos col·lectius baix tots els aspectes d'ordre, de civilització, morals i materials, de nostra vila, resta de Catalunya i més enllà que pertanyin al camp de les lletres, com a contrapès del treball, amb la convicció que farem una obra de reconstrucció i cultura, per la necessitat del poble a la seva voluntat.

J. VIUR

cisiu sota la bandera de la llibertat que un dia s'alçaria contra la farsa ignominiosa; també, però, és necessari que el poble sàpiga portar-se com cal; que els que pensen contra el poble compren- guin, si aquest ho tenen, l'equívoc en que incorregueren en restaurar i defensar l'última quixotada; que d'una vegada quedi desfeta la tràgica comèdia de que «Ibèria no està preparada per la República» i demostrar que no solament està preparada, sinó que la vol, que la desitja, ja és impossible ja el viure ofegat com ja fa anys vivim. Nosaltres, fermes i decidits, defensors de Catalunya, República i Llibertat; no demanem més que l'ajut del poble per a l'alçaprem definitiu que indubtablement ens ha de portar pel camí de la normalitat, aquesta normalitat que tant regategen els governs dictatorials i despòtics.

Pere ARTIGAS

Octubre 1930

Sota el signe de l'Espanya feixista

La repressió que de temps es ve exercint contra tot intent de restabliment de la justícia i dels drets ciutadans ha entrat en un període agut; els senyals de feixistització del règim pel seu sosteniment, són cada dia més alarmants.

Amb la facultat que els hi confereix un codi torjat per la primera dictadura, ha sigut suspès suara l'orgue dels obrers organitzats, «Solidaridad Obrera», són clausurats Sindicats, són detinguts Comités de vaga de diferents conflictes plantejats arreu de la península, etc... Aquesta repressió, però, va afinant cada dia més els seus procediments.

L'extraducció de Vittorio Imperiale, la deportació de Francesc Macià i l'expulsió d'en Granier Barrera és el nou procediment emprat.

Aquesta repressió exercida sobre tot ço de caire obrerista, posen de relleu que són els plans de la dictadura en tot el que es refereix al nostre ressorgiment.

* * *

Política de realitats, aquesta és la consigna que la burgesia catalana ha llançat ja fa dies coronant-la amb la creació, aquí a Catalunya, d'Unió Catalana; seguit Sevilla amb «Acción de Andalucía», les quals són la formació de tècnics per aquest política de realitats.

Cambó, el representant del gran capitalisme i teoritzador de la primera dictadura, n'és el seu ferm puntal, així com el seu iniciador, el qual amb el seu gran contacte amb les potències estrangeres en veure les realitats espanyoles, ha vist que es trobava mancat de l'apoi necessari per tota obra de governament i dels homes capaços de donar-li dit apoi quan comenci la seva obra de repressió contra tot intent de socialisme.

Cambó, la repressió no l'exerciria, però, tan sols contra uns determinats homes, sinó que l'ora dirigida contra les organitzacions i associacions que s'oposessin al seu camí, creant-ne en el seu lloc de «Grogues», i, per exercir aquesta dictadura feixista necessita l'apoi i capacitat d'un determinat i elegit sector.

Aquesta és la tasca encomenada a «Unió Catalana».

* * *

Davant d'aquesta política de realitats tenim el deure nosaltres d'aixecar-hi la única i veritable realitat, la que en ens converteix en pàries de la vida i amb exèrcit de vagabonds famolencs.

Davant d'aquest feixisme vergonyós que avança a passos agegantats, i al qual les democràcies burgeses no fan més que jugar-hi jocs de paraules sense però, prendre cap actitud defensiva i atac a la vegada, devèm respondre fent el front únic obrer.

Robespierre. Lenin, dos noms curulls de tecnicisme i a l'ensems de realitats han d'ésser els guiadors de les democràcies obreres. — Pere BERTRAN.

Al poble de Vilanova El partit monàrquic català

Ciudadans! Salut! En tenir a les teves mans per primera volta aquesta fulla, diràs, què és això? Això, ciutadà, obrer, o menestral, no és altra cosa que un periòdic català d'esquerres que sortirà cada quinze dies, si li es permès, i del qual Vilanova n'estava necessitat.

Es, ni més ni menys, lo que tú desitjaves, ciutadà lliberal i demòcrata, tenir una fulla que et parlés, que et lligués, millor, que et faci sentir i que t'obri amplament el cor i el pensament vers un ideal comú vers un ideal noble, des-terrant per sempre més la vella política que malversà anys preciosos acabant per trobar-se en ple segle XX amb una depressió política que es fa impossible de sostenir per més temps. I és per això que el carrer apareix avui al poble de Vilanova, aquest poble que no pot romandre absent de les lluites ciutadanes, perquè Vilanova ha estat i serà, per la seva història i per les seves gestes, un poble lliberal i demòcrata, i per això el carrer al néixer dintre el camp literari no ho fa pas amb mires partidistes sinó que ho fa per un ideal comú, noble i també per la redempció d'aquesta Catalunya nostra, tan bexada i escarnida i menyspreada pels que tenen el deure de respectar-la; per l'Intellectualitat del seu obrerisme, per les seves empreses comercials i industrials. I tú, poble de Vilanova, que pels teus carrers ressonen encara els trets que mig segle enrera ferren que es vessés la sang dels teus ciutadans en defensa dels ideals de llibertat i progrés, tú no pots de cap manera romandre absent de la lluita que s'apropa i deus de juntar-te als pobles que van a l'avantguarda dels ideals de redempció.

Josep ILL

No podem comprendre de cap manera que homes que es vanten de sentir una ferma catalanitat puguin romandre fidels a les ordres i disposicions dels capítostos lliguers. Destriem d'aquests el 99 i mig per cent dels que en formen part i els quals hi són tots ells per «arros-sar-s'hi» dins variades formes.

Es completament necessari emprendre una ferma i enèrgica campanya contra aquest titolat partit catalanista; és hora de que les seves baixeses i claudicacions siguin conegudes de tots els ciutadans catalans; és temps ja de desem-mascarar-los, car aquesta llopada jo-gant amb el poble a base de focs d'artifici patriòtics, s'ha creat una posició.

Hem de lluitar fins a obtenir la desaparició dins el mapa polític, essencialment catalanista, d'aquest partit; els nostres esforços de Catalunya endins tenen d'ésser tots dirigits per enderrocar el prestigi que d'algunes actuacions pas-sades, i tan passades! queden encara dins els records d'alguns ciutadans; te-nim, en fi, de perseverar en aquesta croada fins que arribi el moment de que aquest partit deixi d'invocar barroera-ment el nom de Catalunya i es defineixi, però sens engany, declarant el que és i ha estat sempre: un partit ultra-burgès, reaccionari, el qual ha actuat a hora a l'unisson dels interessos materials de llurs afiliats, en detriment dels sa-grats sentiments de catalanitat, els quals sols invocaven i invoquen maquiavèl-licament en els moments en que els al-tres partits de la més pura catalanitat els tiren en cara la seva baixa política oportuniste i pragmàtica.

Amb això no volem pas dir que nos-altres deixem de banda els interessos materials, sinó que afirmem que aquests interessos han d'estar sempre per sota de l'alta idea que mou el nostre impuls racial; mai, però, aquesta idea suspeditada al va-i-ve de les mesquines ambi-cions d'industrials, botiguers i ànims corcades.

XXX

el carrer

Paraula valenta i simbòlica que posa el seu gra de sorra al servei de les llibertats i la democràcia.

...que agermana totes les tendències francament esquerranes, perquè tots units tinguem tota la força necessària perquè pel carrer... podem passar-hi.

La lluita és l'honor més gran d'un poble amarat d'una fortalesa, plena d'un ideal que encarna l'esperit de la seva joventut, aquesta joventut retuda per la força berengueriana, però guanyadora per la veu del poble que l'admira i l'hi dona tot el seu amor, com la joventut el dona al poble, exemple n'hi ha amb el nostre germà En Granier Barrera, germà del poble, empresonat primer i passejat pels carrers de la ciutat emmanillat com un malfactor i llançat a tota màquina a les barroeres grapes de monsieur Tardieu.

A. MONTANER

1923

Eleccions. Musitu. Homes amb pistola.

1930

Vaga. "Griffi". Més homes amb pistola.

Jaume CAVALLÉ

L'hora de l'India sonarà aviat com sonarà la de tots els pobles que sofreixen sed de justícia i sapiguen fer-se dignes de la llibertat.

Si perdèssim aquesta fe i aquesta persistència en l'esperança i en la fidelitat i l'esforç que li cal, de part nostre, per a prevaldre, és que abans hauriem ja perdut la noció del què és la veritat i la mentida del que són el dret i la força; ens que ens hauriem deixat usurpar l'ànima i tot.

FRANCESC MACIÀ

(Pròleg del llibre de Romain Rolland «Mahatma Gandhi»).

Sabem d'un lliguero que per fer saber que portava pistola, deixà molt mal parats a alguns companys nostres... i que aquest lliguero és ferroviari.

Sempre els ideals...

...han sigut els que han fet moure els homes. Per ells s'han sacrificat i per ells hom se sent més bo, més humil, envers els altres que pateixen, i la humanitat n'és més plaenta i fa que es tinguin més ganes de viure; però no passà aixís en aquest tros de terra que es diu Ibèria, on tots els drets dels homes són trepitjats, befats i escarnits, on sols impera la injustícia i la maldat per part de la burgesia i els seus sicaris, que ha fet que aquest món es divideixi en dues classes.

Nosaltres, els explotats, no ho podem consentir més això, aquest infern que ens aniquila, que germans amb germans ens barallem i servim de puntal a ells mateixos. Nosaltres tenim de sentir l'esperit de classes abans que tot, hem de pensar que som homes amb el veritable sentit del mot i no ens hem de deixar prendre ço que com humans tenim dret i per parts iguals hem de gaudir de les alegries i felicitats que la vida ens dona.

Aquesta vida que hem d'aguantar espiritual i materialment perquè no ens traeixi i ens tregui el dret a rebelar-nos,

Cinema

Hem tornat a veure «Cuatro de infantería», lliure adaptació de l'obra del mateix nom d'Ernst Johansen. Quan l'estrena a Barcelona, vàrem assistir-hi sense tenir cap precedent del film, només que pel llibre. Aquest film difereix bastant del llibre. Gairebé seria impossible realitzar-lo totalment; amb tot, però, resulta força interessant. Comença amb el primer paràgraf del llibre: «Els quatre han marxat pel sol, la pluja i el vent, per entre el fang dels camins, per sobre gel i neu, per paisatges florits, per paratges morts, de dia, de nit, amb victòries i nombroses pèrdues.» Aquest film adoleix de la manca d'epígrafs, ço que fa que la gran majoria no es donen compte exacte de les situacions. Els quatre són: l'estudiant X, Muller, Job i Loensen (Carles).

Resulta un document força interessant, presentades amb crueta tot un seguit d'escenes sorprendentes. A remarcar, l'escena de Carles i sa muller en tornar del front; l'amor del filòsof estudiant amb la gentil franceseta, quin personatge resulta el més interessant del document; l'hospital amb llurs horribles visions; el tinent atacat de follia en conviure tant temps aquella follia dels homes anomenada guerra...

Els «quatre» moren com moriren els deu milions que defensaven una causa ignorada per tots; però que convertia l'home en assassí de l'home. Aquesta mena de films haurien de presentar-se en seccions especials i precedides d'una prèvia disertació per a orientar a certa classe de públic a fi de que el resultat esdevingués verament profitós. En aquest film es copsa el clam paorós dels que regaren amb la seva sang els camps que foren teatre del carnatge més gran que registra l'història de l'humanitat i quin clam cal que es perpetui recordant-lo cada dia.

L'autor en finalitzar, afegeix a aquell paràgraf abans transcrit: «Lluitaven sense saber el perquè; moriren sense esperança, sense consol, entregats passivament a son destí. Cap monument recorda llurs dolors, i les paraules es perden com fulles al vent. I sobre deu milions de morts la vida segueix el seu acostumat curs.» Només afegirem que seria un desig nostre que sovintegeixin aquests films que ens recorden un passat, que jamai deu haver de tornar.

Eduard EGEA

doncs ens és necessari lluitar per redimir-nos d'aquesta humanitat tan falsificada i crudel que els tirans i burgesos esclavitzten.

Idees si; nosaltres estimem les idees nobles i belles, encara que sigui oposades a les nostres; però convençuts que per arribar al punt àlgid d'una humanitat perfecta; és necessari agafar-les pel seu fi pràctic i encarrilar-les pel camí que ensenyà Marx i el seu plasmador més perfecte Lenin, que en la seva lluita implacable contra la burgesia arribà a portar tot un poble a la més aferrissada lluita de classes per a l'extermi de les classes.

Mes els obrers, esclavitzats com estem per les idees, sempre ens creiem tenir les millors, i no ens donem compte que moltes vegades fugim del seu cercle meravellós i fa que la bèstia que tots portem en el nostre si es desperti, arribi a obrar com a tal i tot aquell estat psicològic caigui per terra i en això, companys no hem d'arribar-hi, doncs ens fem mal nosaltres mateixos en profit dels nostres enemics. Lluitem tots, en conjunt, contra aquesta classe esclavitzadora, formem un front ben apretat que si anem per un mateix fi ens trobarem, posant-hi tot el nostre esforç, que prompte serà un fet, i aquesta llum que s'ovira a Orient aviat podrem gaudir-la aquí ben resplandent i marcarem aquesta nova era per tots tan desitjada.

F. PINYOL

Ajuda a la nostra Biblioteca - Museo Balaguer La Redacció d'"el carrer"

Quant ens costa el clergat

Per creure d'actualitat, reproduïm de «L'espurna», de Lleida:

A Espanya viuen 36 ordres de religiosos en 340 convents, en els quals hi ha 12.146 varons. Viuen 80 ordres de religioses en 2.776 convents, que fan un munt de 42.829 femelles.

Entre tots fan un total de 54.975 individus.

Donada la carestia de la vida en l'actualitat, per molts dejunis que facin, per poc sabó que gastin i per poca roba que destrocin, han de consumir a dues pessetes diàries per cap, doncs d'entre ells i d'entre elles fins n'hi ha que viatgen en primera i amb força freqüència. Així la subsistència d'aquests honorables cel·lícoles ens costa a l'any 40.231.750 de pessetes, que són aproximadament 22.000 duros diaris.

A aquests quaranta milions llargs de pessetes cal afegir-hi altres 70 en què es calcula l'augment gradual de la riquesa dels religiosos espanyols, la qual, segons detalls presos de la seva pròpia bibliografia, ascendeix ja a 3.200 milions de pessetes.

De mantenir el clergat ens costa:

El clergat secular: 193.212.500 pessetes.

El clergat regular: 110.231.750 pessetes.

Total: 303.444.250, o sigui tres cents tres milions i mig de pessetes.

Resulta, doncs, que cada espanyol, almenys, gasta cada any en religió 17 pessetes i UNA pesseta en justícia.

Aquestes dades hem de rellegir-les i aprendre-les de memòria.

Aquestes quantitats fabuloses, que despenem en un servei completament inútil, són la part més grossa del gran motiu que corromp Espanya.

Conferència

Dimarts vinent, dia 18, es començarà la tanda de conferències que té anunciades l'Associació d'Alumnes Obrers, anant a càrrec la primera del soci de la mateixa En Josep M.ª Cucurella, qui parlarà sobre el tema «L'aplicació de la cèl·lula foto-elèctrica, el cine sonor i la radiovisió».

OBRERS!!

Protegiu els vaguistes

LLEGIU el carrer

Experiències estèrils

Ahir com avui i avui com demà i com sempre, malauradament per a la nostra terra, després de sis anys, quatre mesos i tretze dies d'insults i vexacions caiguts sobre ço nostre, seguit d'atropells de totes classes a qui amb gest varonívols es redreça contra el jou descarat, hem de reconèixer que de res, absolutament de res, ha servit a aquest poble esclau que espera la llibertat. Aquesta llibertat, però, espera que li sigui portada per l'amic, gairebé germà del que vol ésser amo, a jutjar pel redreçament polític que estem vivint. I aquest germà tan pròdig amb estimació per a la nostra terra que a nosaltres, als veritables aimants de la nostra Catalunya, ens mira amb aire de menyspreu ofensiu, però que amb gest d'indiferència despreciam, no crec pas que us l'hagi de presentar, car, suposo que bé hi haureu endevinat aquests mercantilitzadors de la política catalana, aquests que per al seu enlairament personal no han reparat en res, car la dignitat que han pretès representar l'han deixat a casa seva per a no contrariar els interessos llurs.

He dit abans que nostre esclavatge després de l'agut període que passà durant la primera dictadura de res serví al poble català, i serà de comprendre això en dir que no manca ara qui pretèn ajudar novament a aquests falsaris de les quatre barres, aquests que en veure els efectes de la seva política en gran manera compromesa i per demés equivocada no vacil·laren en tractar al contrari, de reptil babós i pestilent. A aquests mercenaris de ço nostre, cal aixals, desarllos al quarto de mals andreços i d'allà que no en surtin més, que no vegin ja més la llum política, o almenys que no es diguin ja més defensors de Catalunya, però sí que es diguin els seus tirans, que siguin els representants per excel·lència l'emblema de la tirania a Catalunya; cal que els qui ens hem aplegat baix les paraules de Catalunya, Democràcia i Llibertat, ens hi apartem; la nostra dignitat de catalans sincers ho exigeix.

Cal desar, he dit, com a inservibles, millor indesitjables, als mercenaris de Catalunya; també, però, no cal deixar d'útil als seus satèlits. Aquests, tinguem-ho ben present, són tant o més perillosos que els mateixos capdavanters. Aquests són els que per a Catalunya treballen amb feina més negativa, car són ells els veritables corruptors polítics de la joventut catalana, i si bé els de dalt treballen sense escrúpol de cap mena per adquirir una cartera de ministre, els de baix segueixen admirablement les lliçons d'ells apreses, i arreu de Catalunya on aquesta saba maligna s'ha infiltrat amb massa fortalesa a les arrels del noble poble, veureu que es defensen amb braó gegantí, emprant tota mena de calumnies contra persones i ideals nobles per a fer surar la veritat que diuen defensar i que el poble àrbitre legal i autoritzat per aitals lloïtes s'encarregaria de donar al qui veritablement treballa, sense mixtificacions, per la seva llibertat.

Dr. REBROT

Llampec teatral

Comprent de que veritablement «no solament de pa viu l'home» i considerant de que el teatre és un dels factors que indubtablement contribueix a la formació cultural dels homes, és per això que el carrer tindrà també la seva secció de veritable crítica, no solament teatral sinó cinegètica, factor avui de gran influència sobre les masses.

Per tant, tota vegada que la nostra vila té la crítica teatral abandonada, la meua modesta ploma escriurà sense partidismes.

Quan els nostres aficionats fan qualque representació allavors surten els crítics. Perquè no ho fan quan actuen els professionals? Serà per temença?

Durant la passada temporada han actuat diverses companyies líriques i els antics locals no han demostrat cap activitat. No manca pas a Vilanova qui entén el teatre i coneix els actors tan bé com els que formen les companyies.

Crec que com a vilanoví tinc el deure de deixar la nostra vila al nivell que li pertany, car no són gaire falaguers els comentaristes de ciutat respecte al nostre públic.

Res més per avui; disposat des d'ara a donar detalladament la crítica obligada de les representacions hagudes.

BLUFF

Diàleg breu

Entre dos senyors que no cal esmentar, però que bé podríem conèixer perfectament per Sr. Canons i Sr. Llagostera, vàrem sentir no fa gaire aquest interessant diàleg:

Era al cafè del Casal Catalanista i un dels concurrents, per més dades esquerrista, deixà anar una exclamació renyida per complet amb la Lliga del Bon Mot i el Sr. Canons, no podent-se aguantar, digué:

— Encara no els treuen aquests?

— No s'amoïni Sr. Canons, ja es fan els treballs, ja.

— Vol dir, Sr. Llagostera, vol dir?

Sense comentar. Unicament cal dir als esquerristes del Casal Catalanista que no estiguin desprevinguts.

Ha sigut expedit el següent telegrama:

«Excm. Sr. President del Consell de Ministres. — Madrid. — el carrer no podia aparèixer a la llum pública sense adreçar-vos, en el seu primer número, la més enèrgica, encara que respectuosa, protesta pel segrestament de l'honorable compatriota Francesc Macià i l'expulsió del ciutadà francès Emili Granier Barrera.»

Company! Una vegada l'hagis llegit, no el pleguis i t'el posis a la butxaca, dona'l a un altre company, fent-ho aixís serà possible que tot Vilanova el llegeixi.

La nostra edició, que mancada de tot mecenatge ha d'ésser forçosament reduïda, ha d'ajudar-la.

tot passant...

De continuar la casa «Griffi» amb el tòpic feixista que ha adoptat, no respectant els drets de sindicació dels seus obrers, porta un desordre fa temps en aquesta, emprant una força que és sempre un perill davant els perjudicis generals i obrant els concellers de reraguarda sembrant vents que poden dur tempestats. Aquests són els passos moderns de la nostra burgesia.

* * *

No ens planyem que el nostre Ajuntament socorri certs vianants, però sí de que algun funcionari del mateix els ofereixi treball on hi ha un conflicte a resoldre amb els obrers de la mateixa, trobem que no és prou seriós ni respira gaire imparcialitat.

* * *

No compremem tanmateix com a l'entitat que més perseguida fou durant la primera dictadura sigui on més s'hi ha defensat els pupins.

* * *

Es gairebé segur que quan hi hagin eleccions per Diputats a Corts es reprendran una vegada més les obres del port. Fetes aquelles es deixaran córrer aquestes... per poder assegurar l'acta quan convingui novament. A Vilanova aquest truc ens el sabem de memòria.

* * *

Hem sentit dir que pel desembre hi hauran eleccions...

...Però no s'hi amoïnin car les eleccions seran pel febrer...

...Assegurant que es faran pel març.

* * *

No seria res d'estrany que en determinat Casal s'hi veiés ben aviat «La Vanguardia». Ara com ara ja tenen «La Voz de Cataluña».

* * *

...Seria probable que algun adicte oficial a Acció Catalana assistís a les classes de l'Escola de Cacics (vulguis Unió Catalana).

* * *

Diumenge passat al Cine Diana, per una falsa alarma, anaven a atropellar-se miserablement els espectadors per manca de serenitat. Per tant recomanem més prudència. Els animals saben tindre's més respecte mutu.

* * *

En el Cinema Lido, de Barcelona, s'ha presentat als aficionats del cinema, la producció formidable de factura soviètica «L'acuirassat Potemkin».

Les entrades, per ordre del governador civil, han estat elevades de preu considerablement. No obstant això, el local estava atapeït de gent.

El públic burgès s'entusiasma diverses vegades davant les escenes magnífiques de l'obra russa.

L'orquestra es vegé obligada a entonar «La Internacional», himne dels treballadors de tot el món.

La Redaccio d'«el carrer»

EL CARRER

Política social

Aquesta és l'hora del carrer. Sortosament; i cal que tots no el deixem escapar en decepcionar-lo.

Existeixen sectors extensos que el voldrien bandejar. Uns perquè troben que al seu avalot, que el tragi constant, que la promiscuitat i contacte d'elements diversos i dispersos no el fa lloc escaient a la meditació i assenyat raonar. A altres els espaordeix el carrer perquè pot desfermar-se; precisament, perquè són tan múltiples els dolors dels homes que hi pul·lulen, han sentit tan feréstega l'acció de la injustícia, que temen una riuada, difícil de canalitzar després.

Nosaltres no el temem. Al revés, el cerquem; ens acontenta que en aquests moments la intervenció popular sigui efectiva i ben efectiva, que tots els aires del carrer pugin a dalt, a les màximes altures. Fet i fet, malgrat la pols, malgrat la brutícia dels nostres carrers, sempre la seva atmosfera és més assolida que la d'una cambra sense ventilació.

Cal valorar aquesta aportació de baix. Si el que ens proposem en aquesta hora és renovar tot el sistema governamental amb l'ideari covat en tants anys de contricció no podem fer-ho sense aquesta bufarada popular. Deixem-nos de tècnics; en aquest moment la seva missió és secundària, totes les senyals són de que es va a trasbalsar completament la vella carcassa de l'Estat: el tècnic és incapaç de comprendre aquest trasbals mentre no es vegi superat per l'idealista; no més pot ésser una realitat prosèlita si posa la seva tècnica al servei de l'ideal.

Es precis aclarir-ho això dels tècnics; és el programa d'un sector polític de Catalunya, s'hi arrapa amb braó a hores d'ara. El tècnic és un home que pot servir molt bé en les hores normals, mentre no hi ha capgiraments ni trifulgues, quan les coses van encarrilades i sense desoris, però quan bufen vents revolucionaris, quan van a norris els vells principis i els vells procediments el tècnic és un home que es desinfla. En aquells moments de poc serveix la seva ciència apresada en llibres i estadístiques. El sistema elaborat a còpia d'especular en idees i procediments preestablerts no té cap eficàcia positiva. Al contrari, és per complert negativa la seva acció, és un element disolvent.

Aquesta és la falla del tècnic. Una falla fatal, imprescindible, que s'escau en el minut precís que té d'ésser més viva la intel·ligència i més afinada sentimentalitat, quan la col·lectivitat canvia de ruta i marxa vers nous horitzons. Totes les reformes polítiques, totes les revolucions en Ciència i Arts han trobat sempre l'hostilitat dels tècnics; en contra seva els renovadors han tingut de batre's en primera batalla. Tots els grans invents s'han fet sempre contra el parer dels tècnics i amb procediments desconeguts per ells perquè derivaven d'una nova idea.

No és l'hora d'aquests tècnics enclotats dins de cambres que fan olor de florit. Ara és l'hora del carrer, del suprem renovador. La ciència de regimentar-lo i ordenar-lo encara no és ben coneguda, perquè no ha dit ben bé el mot final; només una situació ben desperta li pot semblar que endevina la manera de portar-lo a bon port. Esperem i confiïm en ell. Mentrestant aviveu-lo en lloc d'esmortuir-lo, excitem la seva intervenció, hencem més coses al carrer encara, perquè les assolim o les apiloti en el munt de brossa on s'acabaran de podrir.

J. AIGUADER I MIRÓ

Esgotament de la missió històrica de la producció capitalista

I

L'economia capitalista evidentment ha tancat el seu cicle històric en arribar, a través de la gran indústria i especialment en forma de «trust», al cim del seu desenvolupament productiu.

Efectivament; si l'inici del cicle històric de la producció capitalista va produir un notable avenç en comparació a les formes antiquades i cares del sistema de producció de l'«artesanat» per a la creació d'amplies indústries, l'aplicació de la maquinària i de l'organització del treball en sèrie ademés, i sobretot, pel sistema de «lliure competència» que impel·lia a l'aplicació de tot nou procés tècnic (tota vegada que venia més el que produïa millor) actualment en desenvolupar-se les gran indústries i amb elles el «trust» ja no té raó d'ésser la única força dinàmica que obligava a la recerca d'aquests nous processos de producció: «La competència tècnica».

El «trust» ha perdut virtualment tot interès en el millorament dels seus fabricats, ja que no té competidors, i no és pot considerar com a tals els productes petits que no formen part integrant dels mateixos i que, per treballar en pitjors i inferiors condicions tan econòmiques com tècniques fa que puguin ésser ben aviat foragitats del mercat amb una senzilla operació intitolada «competència comercial».

Cal remarcar, per altra banda, que precisament aquestes mitjanes i petites indústries, que sobreviuen al marge del «trust» fan igualment un gran servei sense representar per ell cap seriós perill, ja que el «trust» es pot permetre el luxe de jugar-hi com el gat i la rata; és a dir, les deixa viure fins i tant no representin per ell un perill comercial; i això li permet de fixar els seus preus de venda iguals als d'aquests petits productors, que per produir en petita escala i per tant amb un percentatge de despeses generals molt elevades, tocant a la quantitat de peces elaborades, són molt més alts i per tant asseguren al «trust» un millor benefici i simultàniament serveixen per amagar al consumidor que paga un monopoli que existeix de fet, i fent-les desaparèixer amb una ràpida «competència comercial» o absorbir-les amb operacions financeres o bursatils, tan prompte que per presentar al mercat productes millor elaborats per l'aplicació de nous avenços tècnics o per po-

der servir el mateix tipus de producte a preus més baixos per haver introduït, també, nous sistemes més barats de producció, representen un vertader perill per el «trust».

De fet, és el «trust» l'exclusió dominador dels mercats i això representa lògicament la mort de tot progrés tècnic. Tota innovació tècnica que no tingui per resultat la baixa del cost de producció i despeses generals, i per conseqüència assegurí un major benefici (ja que per no existir competència no hi ha raó que obligui a vendre més barat) ve inexorablement desestimada, encara que a iguals costos pugui assegurar una important millora en la qualitat del producte, lògicament, amb quin objecte té de preocupar-se en transformar i encara pitjor, adquirir nou utilatge, el que representa notables despeses i pertorbar la regularitat d'un treball en gran sèrie, quan necessitats de competència no li obliguen.

Per tant, mentre abans la producció capitalista estava obligada a estudiar tot possible avenç tècnic que amb el mínim de despeses possibles donés un producte de millor qualitat per fer front als competidors, avui, amb la creació del «trust» o de les grans indústries que de fet monopolitzen el mercat, solament s'apliquen aquells avenços tècnics i nous processos de producció quan es tracta d'assegurar un augment de beneficis.

Precisament aquesta és la principal raó que ens prova clarament la fallida sense solucions del sistema de producció capitalista que, havent arribat ja al cim de la seva paràbola ascendent, comença ja a través de les grans desventatges que ens presenta i que es poden reunir en «preus cars i completa invariabilitat del producte» a recórrer la línia descendent de la seva paràbola i per tant d'un perillós retorn, presentant-nos ja les condicions preliminars per ésser substituït per un altre sistema de producció.

NUMEN

Nota d'Administració

el carrer necessita l'apoi de cent capitalistes que cada número ens aportin el seu capital, doncs hem fet aquest esforç únicament amb la nostra voluntat, i per tant estem mancats de tot mecenatge altruista.

La nostra redacció estarà oberta tots els dies de set a nou del vespre, on podeu passar hi a aportar el vostre ajut i les idees que la nostra administració us suggereixi si esteu d'acord amb el camí que modestament hem emprés.

IMP. DIARI: VILANOVA I GELTRÚ

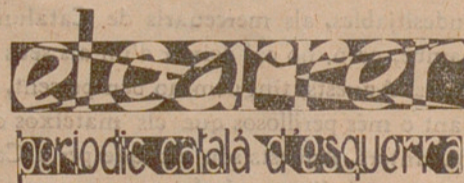
Omplint necessitats

Hora era ja de que un portaveu netament catalanista d'esquerra sortís a la llum en aquesta vila per a orientar degudament als vilanovins catalanistes i republicans; és clar que en els que estem ja convençuts i amarrats d'aquest ideal ferm i necessari avui dia no ens ha de donar cap injecció d'amor a la terra; però potser sí de fermesa, per a afrontar i combatre per tots els mitjans a tota aquesta gent que, dient-se catalanistes i demòcrates no en són més que per sostenir una política vella i corrompuda i voler exercir de cacics en entitats, on imperant el mot de democràcia els fa por que els homes d'esquerra que van a les presons per la santa causa de la llibertat facin sentir la seva veu i puguin despertar els ànims (que prou falta fa) en aquesta joventut desorientada que no sap on, com i quan ha d'esmerçar les energies. Nosaltres essent contraris a aquest procedir i no creient que la solució del moment actual poguï venir fent polítiqueta, repapats al silló i no preocupar-se més que de passar

el temps, sortim al carrer per dir ben alt i sense por, que ha arribat l'hora de despertar d'aquest aclaparament, car estem en un carrer que no passa, com algú ha volgut suposar, no solament nosaltres, sinó que tots vivim en aquest carrer, per tant, per obrir pas cal esbotzar d'una vegada la tanca que ho impedeix i en això és en el que hem de posar-hi tots els nostres esforços i energies.

el carrer. No es podia escollir, certament, cap altre títol per al nostre portaveu, car és el lloc on hem de resoldre el nostre problema i adquirir la nostra llibertat. Cal doncs que tots estiguem a punt per al moment decisiu, car depèn de nosaltres la salvació de tots els que anys i més anys venim patint aquest estat de coses que fa impossible la vida dels que volem gaudir del dret de ciutadania que ens pertany, car hi tenim dret baix tots conceptes i per això cal que sense recels ni covardia ens imposem la seva solució, car de no ésser així ja podem dir que no servim més que per cantar, dansar i perdre el temps.

C. MARTÍ

BUTLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

En
 que viu a carrer.....
 núm....., demana subscriure's a el carrer per la quantitat de 0'65 pessetes trimestrals.

El subscriptor,

Vilanova i Geltrú, de de 193.....